

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Disputationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinque

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

3 Vtrum laicus possit sacramentum Baptismi conferre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

Præterea eos &c. Sed ad officium diaconi pertinet euangelizare. Ergo videtur, quod etiam ad officium diaconi pertinet baptizare.

2. Præterea Secundum Dionys. 5. cap. Eccles. Hierar. purgare pertinet ad officium diaconi. Sed purgatio à peccatis maxime fit per Baptismum, secundum illud Ephes. 5. Mundans eam lauacro aque, in verbo vite. Ergo videtur, quod baptizare pertinet ad diaconum.

3. Præterea, De B. Laurentio legitur, quod cum ipse esset diaconus, plurimos baptizabat. Ergo videtur, quod ad diaconos pertinet baptizare.

Sed contra est, quod Gelas. Papa dicit. & habetur in Decreto 93 distincti. Diaconos propriam constitutum observare mensuram. & infra. Absq. Episcopo, vel presbytero baptizare non audeant, nisi prædictis ordinibus fortasse longius constitutus, necessitas extrema compellat.

Respondendo dicendum, quod sicut celestium ordinum proprietates & eorum officia, ex eorum nominibus accipiuntur (vt Dionys. dicit 7. cap. cælest. hier.) ita etiam ex nominibus ecclesiasticorum ordinum accipi potest, quid ad vniuersumque pertineat ordinem. Dicuntur autem diaconi, quasi ministri, quia videlicet ad diaconos non pertinet aliquod sacramentum principaliter, & quasi ex proprio officio præbere: sed adhibere ministerium alijs maioribus in sacramentorum exhibitione. Et sic ad diaconum non pertinet, quasi ex proprio officio tradere sacramentum Baptismi, sed in collatione huius sacramenti & aliorum assistere & ministrare maioribus. Vnde Isidor. dicit, ad diaconum pertinet assistere sacerdotibus, & ministrare in omnibus, que aguntur in sacramentis Christi, in Baptismo, siue in chrismate, in patena & calice.

ad primum ergo dicendum, quod ad diaconum pertinet recitare euangelium in Ecclesia, & predicare ipsum per mortuos catechizantis. Vnde & Dionys. dicit, quod diaconi habent officium super immundos, inter quos ponit catechumenos. Sed docere, id est, exponere euangelium, pertinet proprie ad Episcopum, cuius actus est, persicere: secundum Dionys. 5. cap. Eccles. hierar. Persicere autem idem est, quod docere. Vnde non sequitur, quod ad diaconos pertineat officium baptizandi.

ad secundum dicendum, quod sicut Dionys. dicit in 2. cap. Ecc. hier. Baptismus non solum habet purgatiuam, sed etiam illuminatiuam virtutem. Et ideo exedit officium diaconi, ad quem pertinet solum purgare, scilicet, vel repellendo immundos, vel disponendo eos ad sacramenti susceptionem.

ad tertium dicendum, quod quia Baptismus est sacramentum necessitatis, permittitur diaconibus, necessitate urgente, in absentia maioru baptizare, sicut patet ex auctoritate Gelasii supra inducta. Et hoc modo B. Laurentius diaconus existens baptizauit.

ARTICVLVS II.

Vtrum baptizare pertineat ad officium presbyterorum.

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod baptizare non pertinet ad officium presbyterorum, sed solum Episcopo: Quia (sicut dictum est) sub eodem præcepto inungiuntur Matthei. vlt. officium docendi & baptizandi. Sed docere, quod est persicere, pertinet ad officium Episcopi, vt patet per Dionys. 5. & 6. cap. Ecc. hierar. Ergo & baptizare pertinet tantum ad officium Episcopi.

2. Præterea, Per Baptismum amittitur aliquis populo Christiano, quod quidem videtur ad officium solius principis pertinere. Sed principatum in Ecclesia tenent Episcopi, qui, vt dicitur in 2. glof. Luc. 10. tenent locum Apostolorum, de quibus dicitur in Psal. 44. Constitues eos principes super omnem terram. Ergo videtur, quod baptizare pertinet solum ad officium Episcopi.

3. Præterea, Isidor. dicit, quod ad Episcopum pertinet baptizare. Franc. Suarez Tom. 3.

filicarum consecratio, unctio altaris & confectio chrismatibus, ipse ordines ecclesiasticos distribuit, & sacras virgines benedicit. Sed his omnibus maius est sacramentum Baptismi. Ergo videtur, quod multo magis ad officium solius Episcopi pertineat baptizare.

Sed contra est, quod Isidor dicit in lib. de officijs, constat Baptisma solis sacerdotibus esse traditum.

Respondendo dicendum, quod sacerdotes ad hoc consecrantur, vt sacramentum corpori Christi consociant, sicut supra dictum est. Illud autem est sacramentum ecclesiastica unitatis, secundum illud Apost. 1. Corint. 10. Vnus panis & vnus corpus multi sumus, omnes qui de vno pane & de vno calice participamus. Per Baptismum autem aliquis fit participes ecclesiastica unitatis. Vnde & accipitur ad mensam Domini accedendi. Et ideo sicut ad sacerdotem pertinet consecrare Eucharistiam (ad quod principaliter sacerdotium ordinatur) ita ad proprium officium sacerdotis pertinet baptizare. Eiusdem enim videtur esse operari totum, & partem in toto disponere.

ad primum ergo dicendum, quod vtrumq. officium, scilicet, docendi & baptizandi, Dominus Apostolis inuenit, quorum vicem gerunt Episcopi, aliter tamen & aliter. Nam officium docendi commisit Christus, vt ipsi per se illud exercerent, tanquam principalissimum, vnde & ipsi apostoli dixerunt Actuum 6. Non est æquum relinquere verbum Dei, & ministrare mensis. Officium autem baptizandi commisit Apostolus, vt per alios exercerent. Vnde & Apost. dicit 1. Corint. 11. Non misit me Christus baptizare, sed euangelizare. Et hoc ideo, quia in baptizando nihil operatur meritum & sapientia ministri, sicut in docendo, vt patet ex supra dicto. In cuius etiam signum nec ipse Dominus baptizauit, sed discipuli eius, vt dicitur Ioann. 4. Nec tamen per hoc excluditur, quin Episcopi possint baptizare, quia quod potest potestas inferior, potest & superior. Vnde & Apost. ibidem dicit se quosdam baptizasse.

ad secundum dicendum, quod in qualibet republica ea, que sunt minora, pertinent ad minora officia, maiora vero maioribus referuntur, secundum illud Exodi 18. Quicquid maius fuerit, referant ad te, & ipsi tantummodo minora iudicent. Et ideo ad minores ciuitatis principes pertinet disponere de infimo populo, ad summos autem principes pertinet disponere ea, que pertinent ad maiores ciuitatis. Per Baptismum autem non adipiscitur aliquis, nisi in sumum gradum in populo Christiano. Et ideo baptizare pertinet ad minores principes Ecclesie, id est, ad presbyteros, qui tenent locum septuaginta duorum discipulorum CHRISTI, vt dicit gloss. Luc. 10.

ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) sacramentum Baptismi est potissimum necessitate. Sed quantum ad perfectionem, sunt quadam alia potiora, que Episcopi referuntur.

ARTICVLVS III.

Vtrum laicus possit baptizare.

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod laicus baptizare non possit. Baptizare enim (sicut dictum est) proprie pertinet ad ordinem sacerdotalem. Sed ea que sunt ordinis, non possunt committi non habenti ordinem. Ergo videtur, quod laicus, qui non habet ordinem, baptizare non possit.

2. Præterea, Maius est baptizare, quam alia sacramentalia Baptismi persicere, sicut catechizare, & exorcizare, & a quam baptismalem benedicere. Sed hæc non possunt fieri à laicis, sed solum à sacerdotibus. Ergo videtur, quod multo minus laici possint baptizare.

3. Præterea, Sicut Baptismus est sacramentum necessitatis ita & penitentia. Sed laicis non potest absolueri in foro penitentiali. Ergo neq. potest baptizare.

Sed

ca. 1. in par. 1. ad sent. 1. ad finem. 1. l. in par. 1. Gal. 1. in ep. ad Eph. 1. per Luc. 1. in c. 9. ad 1. c. 13. Diaconi.

et 1. ad hier. in par. 1. c. 6. ad 1. c. 13. Diaconi. Dicitur ad 93. c. 6. ad 1. c. 13. Diaconi. Et dicitur ad 1. c. 13. Diaconi. Et dicitur ad 1. c. 13. Diaconi. Et dicitur ad 1. c. 13. Diaconi.

1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi.

1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi.

1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi. 1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi. 1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi. 1. par. 1. c. 2. ad 1. c. 13. Diaconi.

10. in 72. dist. 2. Habetur in decret. d. 25. ca. Perfectionis. Et dicitur officium episcopi ad Ludisfradum. Lib. 2. c. 24. non multum timore antefinum, & habetur de corp. d. 4. cap. 18. q. 63. ar. 1. a. 6.

Id habet gloss. Lyrani, supra eum locum. Apost. q. 64. ar. 5. c. 6. 9.

Est gloss. ibi, ex B. da loco cit. in arg. q. 63. ar. 3. ad 4.

Et in des i Sed contra est, quod Gelas. Papa & Isido. * dicunt, quod ba- bidem vita. ptizare necessitate imminente, laicus Christianus plerumque & a. 35 c. 13 conceditur.

Respondeo dicendum, quod ad misericordiam eius, qui vult omnes homines salvos fieri, pertinet, ut in his, quae sunt de necessitate salutis, homo de facili remedium inveniat. Inter omnia autem sacramenta, maxima necessitatis est baptismus, qui est regeneratio hominis in vitam spiritualem: quia pueris aliter omnino subveniri non potest, & adulti non possunt aliter, quam per baptismum plenam remissionem consequi, & quantum ad culpam & quantum ad poenam. Et ideo ut homo circa remedium tam necessarium defectum pati non possit, institutum est, ut & materia baptismi sit communis, scilicet aqua, quae a quolibet de facili haberi potest, & minister Baptismi etiam sit quicumque, non ordinatus: ne propter defectum baptismi, homo salutis suae dispendium patiatur.

Ad primum ergo dicendum, quod baptizare pertinet ad ordinem sacerdotalem, secundum quandam convenientiam & solemnitatem, non autem hoc est de necessitate sacramenti. Unde etiam si extra necessitatis articulum laicus baptizet, peccat quidem, tamen sacramentum baptismi confert, nec est rebaptizandus ille qui sic est baptizatus.

Ad secundum dicendum, quod illa sacramentalia baptismi pertinet ad solemnitatem, non autem ad necessitatem baptismi. Et ideo fieri non debent, nec possunt a laico, sed solum a sacerdote, cuius est solemniter baptizare.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est*) poenitentia non est tanta necessitatis, sicut Baptismus. Potest enim per contritionem suppleri defectus sacerdotis ab solutionis, quae non liberat a tota poena, nec etiam pueris adhibetur. Et ideo non est simile de Baptismo, cuius effectus per nihil aliud suppleri potest.

ARTICVLVS IV.

Verum mulier possit baptizare.

Sup. ar. 3. & laici ibidem videtur. In Concil. Carth. c. 99. et 100. Gregorius de conser. d. 4 c. 19. Mulier.

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod mulier non possit baptizare. Legitur enim in Carthaginensi Concilio, quod mulier, quamvis docta & sancta, viros in conuentu docere, vel aliquos baptizare non praesumat. Sed nullo modo licet mulieri docere in conuentu, secundum illud 1 ad Cor. 14. Turpe est mulieri, in Ecclesia loqui: ergo videtur, quod nec etiam aliquo modo mulieri licet baptizare.

2. Præterea, Baptizare pertinet ad officium pralationis, unde a sacerdotibus habentibus curam animarum debet accipi Baptismus. Sed hoc non potest competere mulieri, secundum illud 1 Tim. 2. Docere mulieri non permitto, nec dominari in virum, sed esse in silentio. Ergo mulier baptizare non potest.

3. Præterea, in spiritali regeneratione videtur aqua habere locum materni uteri (ut Augustinus dicit super illud Ioan. 3. Nunquid homo potest in ventrem matris suae intrare & introire, & renasci?) ille autem qui baptizat, videtur magis habere patris officium. Sed hoc non competit mulieri. Ergo mulier baptizare non potest.

Tract. 11. paulo ante med. 10. g.

Præterea Vitalis presbytero Brixianensi scribens 30 q. 1 ca. Super quibus.

Sed contra est, quod Verba. Papa dicit & habetur in Decr. 30 q. 3. Super quibus consuluit nos tua dilectio, hoc videtur nobis hac sententia respondendum, ut Baptismus sit, si instante necessitate femina puerum in nomine sanctæ Trinitatis baptizauerit.

Respondeo dicendum, quod Christus est, qui principaliter baptizat, secundum illud Ioan. 1. Super quem videris spiritum descendentem & manentem, hic est, qui baptizat. Dicitur autem Coloss. 3. Quod in Christo non est masculus & femina. Et ideo sicut masculus laicus potest baptizare, quasi minister Christi, ita etiam femina. Quia tamen caput mulieris est vir, & caput viri est Christus (ut dicitur 1. Cor. 11.) non debet mulier baptizare, si adsit copia viri, sicut nec laicus presente clerico, nec clericus presente sacerdote: qui tamen potest bapti-

zare presente Episcopo, eo quod hoc pertinet ad officium sacerdotis.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut mulieri non permittitur publice docere, potest tamen privata doctrina vel monitione, aliquem instruere: ita non permittitur ei publice & solemniter baptizare, sed tamen potest baptizare in necessitatis articulo.

Ad secundum dicendum, quod quando Baptismus solemniter & ordinarie celebratur, debet aliquis sacramentum Baptismi suscipere à presbytero curam animarum habente, vel ab aliquo vice eius. Hoc tamen non requiritur in articulo necessitatis, in quo potest mulier baptizare.

Ad tertium dicendum, quod in generatione carnali masculus & femina operantur secundum virtutem propriae naturae: & ideo femina non potest esse principium generationis actiui, sed passiuum tantum. Sed in generatione spiritali neuter operatur in virtute propria, sed instrumentaliter tantum per virtutem Christi, & ideo eodem modo potest vir & mulier in casu necessitatis baptizare. Si tamen mulier etiam extra casum necessitatis baptizet, non est rebaptizandus, sicut & de laico dictum est. Peccaret tamen ipse baptizans, & alij baptizandi qui ad hoc cooperarentur, vel Baptismus ab eius suscipiendo, vel ei baptizandum aliquem offerendo.

ARTICVLVS V.

Verum non baptizatus possit sacramentum Baptismi conferre.

Ad quintum sic pro edictu videtur, quod ille, qui non est baptizatus, non possit sacramentum Baptismi conferre. Insuper Nullus enim dat, quod non habet, sed non baptizatus non habet sacramentum Baptismi. Ergo non potest ipsum conferre.

2. Præterea, Sacramentum Baptismi confert aliqui, in quantum est minister Ecclesiae. Sed ille, qui non est baptizatus, nullo modo pertinet ad Ecclesiam. Sicut nec neque, nec sacramentum. Ergo non potest sacramentum Baptismi conferre.

3. Præterea, Maius est sacramentum conferre, quam suscipere. Sed non baptizatus non potest alia sacramenta suscipere. Ergo multo minus potest aliquid sacramentum conferre.

Sed contra est, quod Isidorus dicit: Romanus Pontifex non hominem iudicat, qui baptizat, sed spiritum Dei subministrare gratiam Baptismi, licet Paganus sit, qui baptizat. Sed ille qui non est baptizatus, dicitur Paganus. Ergo etiam non baptizatus potest conferre sacramentum Baptismi.

Respondeo dicendum, quod hanc quaestionem Augustinus in indeterminatem reliquit. Dicit enim in 2. contra Episcopum Parmen. Hæc quidem alia quaestio est, utrum & ab his qui nunquam fuerunt Christiani, possit Baptismus dari: nec aliquid temere inde affirmandum est, sine auctoritate tanti Concilii, quantum tante rei sufficit. Postmodum vero per Ecclesiam determinatum est, quod non baptizati, siue sint Iudei siue Pagani possunt sacramentum Baptismi conferre, dummodo in forma Ecclesiae baptizarent. Unde Nicolaus papa responderet de Conser. dist. 4. ad consulti Bulgari. cap. 3. A quibus Iudeis.

Aug. de civ. Dei. cap. 10. De consuetudine. c. 10. De consuetudine. c. 10. De consuetudine. c. 10.

Et sic intelligendum est, quod Gregorius secundus scribit Bonifacio Episcopo: Quos à Paganis baptizatos esse asseruisti (scilicet Ecclesiae forma non seruata) ut de nouo baptizes in nomine Trinitatis, mandamus. Et huius ratio est, quia sicut ex parte materiae, quantum ad necessitatem sacramenti, sufficit quaecumque aqua, ita etiam sufficit ex parte ministri quicumque homo. Et ideo etiam non baptizatus, in articulo